

RAADSVORSTEL

Raadsvergadering	: 12 december 2011
Agendapunt	: 12
Onderwerp	: Samenwerking met andere gemeenten
Portefeuillehouder	: Francisca Ravestein

Beetsterzwaag, 25 oktober 2011

Voorstel

1. De bestaande samenwerking met Ooststellingwerf en Weststellingwerf te intensiveren.
2. Vervolgens gezamenlijk in OWO-verband vanuit een krachtig platteland de verbinding met de omliggende stedelijke gebieden verder inhoud te geven.
3. Het college opdracht te geven om deze strategische keuze concreet uit te werken in een procesplan en de raad hierover te informeren.

Inleiding

Op basis van de bestuurlijke visie "Romte en ferskaat" (2008) heeft onze gemeente de samenwerkingsmogelijkheden met Ooststellingwerf en Weststellingwerf verkend. Dat heeft geleid tot een samenwerkingsagenda (de zogenaamde menukaart). Bij de uitwerking bleek dat een ruimer bestuurlijk draagvlak nodig was voor een preferent partnerschap met deze gemeenten. Omdat ook gelijktijdig de schaalvergrotingsdiscussie zich volop aandienende in onze provincie, had uw raad ook behoefte om van uit een bredere scope naar deze problematiek te kijken. Om tot een goede afweging te komen is aan een extern adviesbureau de opdracht gegeven te adviseren bij het bepalen van een strategische keuze voor de toekomst van onze gemeente. De uitgevoerde verkenning (strategische oriëntatie) is de basis voor dit voorstel (zie bijlage). Bij dit voorstel is ook een onderbouwende notitie gevoegd.

Beoogd effect en/of resultaat

Een zelfstandige gemeente die in samenwerking met andere gemeenten in staat is toekomstige opgaven het hoofd te bieden. Voor de samenleving betekent dit dat de gemeente als eerste overheid voor de burger een betrouwbare instantie blijft, die in staat is haar taken efficiënt en op een goed niveau uit te voeren. Daaronder worden in belangrijke mate begrepen de (grensoverschrijdende) beleidsopgaven en een kwalitatief hoogwaardige dienstverlening in het samenwerkingsgebied.

Argumenten

1.1 *Bestuurlijke en maatschappelijke ontwikkelingen nopen tot een adequate keuze*

Op landelijk niveau wordt ingezet op forse bezuinigingen en vergaande decentralisatie op diverse beleidsterreinen. Daarnaast hebben gemeenten te maken met de combinatie van vergrijzing, ontgroening en een stop of krimp van de bevolkingsgroei. Deze ontwikkelingen bezorgen gemeenten lastige opgaven. Samenwerking en schaalvergroting worden breed gezien als middelen om de nodige slagkracht te realiseren om de vele opgaven het hoofd te bieden. Opsterland zal vanuit de gewenste eigen zelfstandigheid *nu* een keuze moeten maken voor intensieve samenwerking met andere gemeenten.

1.2 *Een heldere keuze over samenwerking versterkt de regionale positie van Opsterland*

Het maken van een heldere strategische keuze over de toekomst van de gemeente maakt onze gemeente proactief en voorspelbaar voor anderen. De keuze voor een krachtige plattelandpositie en van daaruit de kansen voor platteland en stedelijk gebied te ontwikkelen, verduidelijkt en versterkt de positie en het imago van onze gemeente in de regio.

1.3 *De kracht van Opsterland is het best te ontwikkelen van uit een sterke plattelandpositie*

De kracht van Opsterland zit in het goede leefklimaat (wonen en recreëren). De stedelijke gebieden Heerenveen en Drachten bieden werkgelegenheid en voorzieningen. Platteland en stedelijk gebied zijn complementair. Van de combinatie stad en platteland profiteert de hele regio.

Deze op zelfstandige gemeenten gebaseerde visie heeft de meeste kans van slagen van uit een sterke plattelandssamenwerking, een evenwichtige kracht ten opzichte van de stedelijke gebieden.

1.4 De samenwerking past in de bestuurlijke visie en in het coalitieakkoord

Zowel de bestuurlijke visie Romte en ferskaat als het coalitieakkoord 2010 – 2014 benoemt Opsterland als een zelfstandige gemeente. De bestuurlijke visie noemt samenwerking met Oost- en Weststellingwerf een logische keuze. Het coalitieakkoord voegt daaraan toe dat op basis van eigen keuzes efficiënte en effectieve samenwerkingsverbanden moeten worden aangegaan. In deze raadsperiode moet een definitief standpunt worden ingenomen over een preferent partnerschap met één of meer (buur)gemeenten. De voorgestelde keuze past in de lijn van deze kaderstellende documenten.

2.1 Hierdoor wordt de raad nauw betrokken bij de in de startfase belangrijke processtappen

Voordat de operationele samenwerking van start kan gaan moeten de drie gemeenten nog een aantal belangrijke processtappen met elkaar maken (zie enkele bij de kanttekeningen hierna genoemde aspecten). Een procesplan geeft overzicht in deze stappen. Wij zullen de raad over dit plan informeren.

Kanttekeningen

1.1 Een gedeelde visie van de drie gemeenten is nodig voor een succesvolle samenwerking

De strategische keuze om vanuit een versterkt platteland de dialoog aan te gaan met de omliggende stedelijke gebieden om van uit elkaars sterke punten de kansen van platteland en stedelijk gebied verder te ontwikkelen, vraagt van alle drie gemeenten een gedeelde visie. Er is ook een gedeelde visie nodig op de inrichting en vormgeving van de samenwerkingsorganisatie. Wij willen over deze aspecten in gesprek gaan met Oost- en Weststellingwerf.

1.2 Het preferent partnerschap moet nader worden ingevuld

De exacte betekenis van het preferent partnerschap is nog niet helder. Sluit een keuze voor elkaar andere gemeenten uit of zijn in bepaalde gevallen ook andere samenwerkingsverbanden mogelijk? Hoe zit het met de bevoegdheden, de financiën en gewijzigde omstandigheden? Wij willen hierover heldere afspraken maken met Oost- en Weststellingwerf en deze vastleggen in een convenant.

1.3 De samenwerking moet naast strategische ook praktische (financiële) voordelen opleveren

Het coalitieakkoord noemt als voorwaarden voor samenwerken het financieel kunnen vertalen van efficiëntiewinst in de begroting en/of het vergroten van de bestuurskracht. Ook deze aspecten moeten in overleg met de partners worden uitgewerkt. Samenvoeging van organisatieonderdelen en het voor elkaar uitvoeren van taken (vooral de backoffice-taken), zoals nu al toegepast in Oost- en Weststellingwerf, is een denkbare consequentie van de keuze. Wat Opsterland betreft kan de samenwerking breder worden ingevuld dan de huidige "menukaart". Wij willen ons inspannen voor een nieuwe samenwerkingsagenda, waarin prioriteit kan worden gegeven aan onderwerpen die snel resultaat opleveren, de zogenaamde "quick wins".

1.4 De samenwerking vraagt ook om een verdere (strategische) ontwikkeling van de organisatie

De keuze voor het intensiveren van de samenwerking met Oost- en Weststellingwerf impliceert ook dat deze samenwerkingstaak goed belegd moet worden in onze organisatie. Dat geldt in bijzondere mate voor de ontwikkeling in strategisch perspectief. Wij zullen onze organisatie hierop inrichten.

Middelen

Met deze besluitvorming zijn in deze strategische fase geen middelen gemoeid.

Evaluatie

Na het maken van deze strategische keuze zal ons college de samenwerking met Ooststellingwerf en Weststellingwerf verder uitwerken. Het procesplan zal hiervan het eerste resultaat zijn. Daarnaast zal het college de raad regelmatig informeren over de voortgang van de samenwerking.

Bijlagen

1. Definitieve rapportage "De toekomst van Opsterland", een verkenning van de strategische oriëntatie d.d. 11 juli 2011.
2. Een onderbouwende notitie ten behoeve van de in dit raadsstuk voorgestelde strategische koers. (Stukken reeds in bezit van raads- en commissieleden, tevens te raadplegen op internet, BIS, agenda's en stukken, raad 12 december 2011.)

Ter inzage gelegde stukken

Niet van toepassing.

Burgemeester en wethouders van de Gemeente Opsterland,

De secretaris,

De burgemeester,

Koen van Veen

Francisca Ravestein

Afdeling : Bedrijfsvoering
Behandelend ambtenaar : Tjeerd van Althuis
Telefoonnummer : (0512) 386 230
Emailadres : tjeerd.van.althuis@opsterland.nl

raadsbesluit

Raadsvergadering : 12 december 2011
Agendapunt : 12
Onderwerp : Samenwerking met andere gemeenten

De raad van de Gemeente Opsterland,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 25 oktober 2011,

gezien het advies van WagenaarHoes Organisatieadvies te Driebergen d.d. 11 juli 2011,

overwegende dat de bestuurlijke en maatschappelijke ontwikkelingen de gemeente dwingen tot het nemen van een strategisch besluit over samenwerking met andere gemeenten om de toekomstige opgaven het hoofd te kunnen bieden,

besluit:

1. De bestaande samenwerking met Ooststellingwerf en Weststellingwerf te intensiveren.
2. Vervolgens gezamenlijk in OWO-verband vanuit een krachtig platteland de verbinding met de omliggende stedelijke gebieden verder inhoud te geven.
3. Het college opdracht te geven om deze strategische keuze concreet uit te werken in een procesplan en de raad hierover te informeren.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de Gemeente Opsterland van 12 december 2011.

De griffier,

De voorzitter,

Ieke Zwart

Francisca Ravestein